

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu záverečného účtu obce Brestovany za rok 2024.

V zmysle § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce Brestovany za rok 2024 pred jeho schválením.

1. Východiská spracovania stanoviska k návrhu záverečného účtu

1.1 Súlad so všeobecne záväznými predpismi

Odborné stanovisko bolo spracované na základe predloženého Návrhu záverečného účtu obce Brestovany za rok 2024.

Návrh záverečného účtu obce Brestovany za rok 2024 je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z. n. p. n. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Návrh záverečného účtu zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v z. n. p. a zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z. n. p. a ostatné súvisiace právne normy.

1.2 Súlad so všeobecne záväznými nariadeniami obce

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade VZN č. 1/2009 hospodárení s finančnými prostriedkami obce Brestovany.

1.3 Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce

Návrh záverečného účtu bol verejne prístupný dňa 21.5.2025 na úradnej tabuli obce, na elektronickej úradnej tabuli obce a webovom sídle obce pred jeho schválením v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a predložený na verejnú diskusiu v súlade s § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách samosprávy.

1.4 Dodržanie povinnosti auditu zo strany obce

Obec má povinnosť v zmysle

- § 19 ods. 1 písm. c) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z. n. p. (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- § 9 ods. 4 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,

dať si overiť účtovnú závierku a rozpočtové hospodárenie. Audit účtovnej závierky za rok 2024 bude vykonaný audítorom Ing. Borisom Gogom následne po schválení Návrhu záverečného účtu Obecným zastupiteľstvom.

1.5 Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou
- b) výsledok rozpočtového hospodárenia
- c) rozbor plnenia príjmov
- d) rozbor čerpania výdavkov
- e) tvorbu a použitie peňažných fondov a iných fondov
- f) bilanciu aktív a pasív
- g) prehľad o stave a vývoji dlhu
- h) údaje o hospodárení rozpočtových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti
- i) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti
- j) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 v členení podľa jednotlivých príjemcov
- k) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- l) hodnotenie plnenia programov Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2004-42 vrátane dodatkov, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy. Predložený návrh záverečného účtu je spracovaný podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje predpísané náležitosti.

2. Zostavenie návrhu záverečného účtu

Obec Brestovany v súlade s § 16 ods.1 zákona o rozpočtových pravidlách po ukončení kalendárneho roka 2024 spracovala údaje o rozpočtovom hospodárení obce do predkladaného Návrhu záverečného účtu.

Hlavný kontrolór v stanovisku hodnotil:

2.1 Údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou a výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2024

Rozpočet obce Brestovany na rok 2024 bol schválený Obecným zastupiteľstvom v Brestovanoch uzn. č. 187/2023 - OZ dňa 8. 12. 2023 ako prebytkový (18 424,30 €), pričom príjmy boli schválené v objeme 2 849 943,78 € a výdavky rozpočtu v objeme 2 831 519,48 €.

V zmysle § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet obce na rok 2024 zostavený v členení na:

- a) bežný rozpočet
- b) kapitálový rozpočet
- c) finančné operácie

Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2024 niekoľkokrát zmenený:

- zmenami v kompetencii Obecného zastupiteľstva - 5 uznesení
- zmenami v kompetencii starostu obce - 1 úprava

Rozpočet po poslednej zmene bol prebytkový (87 535,18 €) a k 31. 12. 2024 dosiahol objem v príjmovej časti vrátane príjmov RO s právnou subjektivitou 3 231 781,13 € a vo výdavkovej časti vrátane výdavkov RO s právnou subjektivitou objem 3 144 245,95 €.

Z analýzy rozpočtového hospodárenia vyplýva, že obec Brestovany skončila rozpočtové hospodárenie v roku 2024 nasledovne:

a) v bežnom rozpočte dosiahlo prebytok vo výške	+ 395 788,81 €
b) v kapitálovom rozpočte dosiahlo zostatok vo výške	- 52 999,77 €
c) vo finančných operáciách dosiahlo zostatok vo výške	- 254 522,98 €
VÝSLEDOK	+ 88 266,06 €

Zostatok finančných operácií v sume – 254 522,98 € a zostatok v kapitálovom rozpočte – 52 999,77 € je vysporiadaný z prebytku bežného rozpočtu podľa §10 odst.3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách.

Výsledok celkového rozpočtového hospodárenia obce Brestovany bol plánovaný ako kladný hospodársky výsledok vo výške 36 034,78 €, skutočnosť je 88 266,06 €.

2.2 Plnenie príjmov za rok 2024

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy, kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami zo ŠR.

Obec plnila rozpočet bežných príjmov nasledovne:

Schválený rozpočet	2 794 268,78 €
Upravený rozpočet	2 859 106,98 €
Skutočnosť	2 870 666,31 €

Obec plnila rozpočet kapitálových príjmov nasledovne:

Schválený rozpočet	10 000,00 €
Upravený rozpočet	10 950,00 €
Skutočnosť	10 950,00 €

Z údajov je zrejmé, že dosiahnutá skutočnosť bežných príjmov oproti schválenému rozpočtu je vo výške 100,4 % a kapitálových vo výške 100,00 %.

2.3 Plnenie výdavkov za rok 2024

Obec plnila rozpočet bežných výdavkov nasledovne:

Schválený rozpočet 1 055 359,74 €

Upravený rozpočet 1 053 183,09 €

Skutočnosť 1 026 968,49 €

Obec plnila rozpočet kapitálových výdavkov nasledovne:

Schválený rozpočet 11 000,00 €

Upravený rozpočet 192 295,00 €

Skutočnosť 63 949,77 €

Z údajov je zrejmé, že skutočnosť bežných výdavkov oproti schválenému rozpočtu je vo výške 97,51 % a kapitálových vo výške 33,25 %. Nízke čerpanie je spôsobené hlavne nerealizovaním položky 717 002 programu 04.5.1 Cestná doprava - „ rekonštrukcia a modernizácia – dažďová kanalizácia“

2.4 Plnenie finančných operácií za rok 2024

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky.

Obec plnila rozpočet príjmových finančných operácií nasledovne:

Schválený rozpočet 0,00 €

Upravený rozpočet 249 564,75 €

Skutočnosť 129 461,42 €

Obec plnila rozpočet výdavkových finančných operácií nasledovne:

Schválený rozpočet 380 953,74 €

Upravený rozpočet 380 953,74 €

Skutočnosť 383 984,40 €

Plnenie príjmových finančných operácií je vo výške 51,87 % s tým, že v roku 2024 boli použité nevyčerpané finančné prostriedky z roku 2023 vo výške 74 764,75 €.

Plnenie výdavkových finančných operácií je vo výške 100,78 %.

2.5 Plnenie rozpočtu – rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou za rok 2024

Obec plnila rozpočet pri príjmoch RO s právnou subjektivitou nasledovne:

Upravený rozpočet 60 659,00 €

Skutočnosť 61 456,38 €

Obec plnila rozpočet pri výdavkoch RO s právnou subjektivitou nasledovne:

Upravený rozpočet 1 517 814,12 €

Skutočnosť 1 560 866,29 €

Plnenie rozpočtu – rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou - príjem predstavuje 101,31 % výdaj 102,84 %.

3. Bilancia aktív a pasív

Celková hodnota majetku Obce Brestovany k 31.12.2024 je 10 038 402,50 €, najvyššiu hodnotu na strane aktív má dlhodobý hmotný majetok vo výške 9 334 218,33 €, na strane pasív položku s najvyššou hodnotou okrem vlastného imania tvoria záväzky 4 191 263,27 €, z tohto je najväčší záväzok voči bankám z istiny nesplatených bankových úverov obce a fondov ŠFRB.

4. Bilancia pohľadávok

Dlhodobé pohľadávky predstavujú sumu 11 911,32 € a krátkodobé pohľadávky sú vo výške 29 418,66 €, obec Brestovany pohľadávkam venuje náležitú pozornosť.

5. Bilancia záväzkov, stavu a vývoja dlhu

Obec k 31.12.2024 eviduje voči štátnym fondom (ŠFRB) záväzok vo výške 3 662 464,94 €, ide o nesplatenú istinu z úverových zmlúv uzavretých s bankovými inštitúciami, úvery boli poskytnuté na výstavbu bytov a voči bankám z titulu bankových úverov, ktoré boli poskytnuté na investície vo výške 162 802,37 €.

Úverová zadlženosť obce je 5,53 % (max 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka) a súčasne dlhová služba obce je 22,37 % (max 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho roka) .

6. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

Obec Brestovany nie je zriaďovateľom príspevkových organizácií.

7. Podnikateľská činnosť

Obec Brestovany nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť.

8. Prehľad o poskytnutých dotáciách

Obec v roku 2024 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 5/2015 o podmienkach poskytovania dotácií, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel vo výške 19 400 €, k 31.12.2024 boli všetky v súlade s VZN zúčtované a skontrolované.

9. Tvorba a použitie peňažných a účelových fondov

Tvorba rezervného fondu v zmysle § 15 zákona č. 583/2004 Z. z . v z. n. p. je navrhnutá vo výške 194 004,76 €, o jeho použití rozhoduje OZ obce Brestovany.

Zostatok sociálneho fondu je vo výške 1 181,27 € (v minulom roku 1 037,58 €), tvorbu a čerpanie a upravuje kolektívna zmluva.

10. Finančné usporiadanie vzťahov

a) Finančné usporiadanie voči zriadeným a založeným právnickým osobám, t.j. rozpočtovým organizáciám - Základná škola s materskou školou je usporiadané s rozdielom - vlastné príjmy RO (vrátenie) 2 035,15 €.

Suma skutočne použitých finančných prostriedkov na bežné výdavky na ZŠ a MŠ bola na rok 2024 vo výške 1 560 866,29 € z toho : prenesené kompetencie tvorili sumu 1 112 986,29 € a na originálne kompetencie súvisiace s prevádzkou materskej školy, školskej jedálne a školského klubu použitých 447 880 €.

b) Finančné usporiadanie voči štátnemu rozpočtu. Sumy poskytnuté zo štátneho rozpočtu boli usporiadané s nulovým zostatkom.

c), d), e) Finančné usporiadanie voči štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a voči rozpočtom VÚC, pre tieto položky Obec Brestovany nemá naplnenie.

11.Hodnotenie plnenia programov obce

V súlade s § 16 ods.5 písm. g, zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je súčasťou návrhu záverečného účtu aj Hodnotenie plnenia programov, v ktorom sú uvedené závery o plnení jednotlivých programov a podprogramov.

Rozpočet Obce Brestovany na rok 2024 bol zostavený ako programový, výdavky boli rozpracované do 10 programov, spracovanie hodnotenia a jednotlivých komentárov je vyčerpávajúce.

Záver

Stanovisko hlavného kontrolóra bolo zamerané na analýzu Návrhu záverečného účtu obce Brestovany. Obec Brestovany hospodárila podľa pravidiel zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, rozpočtových pravidiel obce a schváleného rozpočtu.

V zmysle zákona o rozpočtových pravidlách obec usporiadala svoje hospodárenie a finančné vzťahy voči zriadeným právnickým osobám, a voči štátnemu rozpočtu a osobám, ktorým poskytlo prostriedky zo štátneho rozpočtu.

Návrh záverečného účtu Obce Brestovany za rok 2024 je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti stanovené § 16 ods. 5 tohto zákona.

Účtovná závierka bola vykonaná podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z. n. p., Riadna účtovná závierka za rok 2024 a hospodárenie obce bude overené audítorom, následne po schválení Návrhu záverečnej správy Obecným zastupiteľstvom..

V zmysle § 16 ods. 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy odporúčam obecnému zastupiteľstvu uzatvoriť prerokovanie návrhu záverečného účtu Obce Brestovany za rok 2024 výrokom :

„hospodárenie za rok 2024 schvaľuje bez výhrad“

V Brestovanoch, dňa 4.6.2025

Ing. Janka Hasilová

Hlavný kontrolór obce Brestovany

